

Valga linna ja Karula, Taheva, Tõlliste ja Öru valdade ühinemisläbirääkimiste juhtkomisjoni koosolek

PROTOKOLL

Aeg: 31. jaanuar 2017 kell 13.00 – 15.00

Koht: Valga raekoda

Osalejad: Kalev Härk (*Valga*), Ivar Unt (*Valga*), Agu Kabrits (*Öru*), Kalmer Sarv (*Öru*), Monika Rogenbaum (*Taheva*), Hille Tamman (*Taheva*), Madis Gross (*Tõlliste*), Mart Vanags (*Karula*), Margus Teder (*Karula*), Aira Varblane (*Valga*) ja Katre Kikkas (*ühinemise koordinaator*).

Kutsutud: Imbi Rõivassepp (rahanduskomisjoni esimees) ja Anastasija Kikkas (õiguskomisjoni esimees)

Koosolekul osalejate allkirjalehed on protokollis lahutamatuks lisaks.

Päevakord:

1. Üleminekuperioodi tegevuskava;
2. Volikogude otsused valimistoimingute kohta;
3. Komisjonide töö üleminekuperioodil;
4. Personalijuhtimine;
5. IT-arendusjuht;
6. Finantsjuhtimine;
7. Ühinemise eelarve;
8. Arengukavad;
9. Ühistranspordi uuringud;
10. Kokkulepped edaspidiseks.

1. Üleminekuperioodi tegevuskava

Ühinemise koordinaator Katre Kikkas tutvustas tegevuskava, milles on tegevused ühinemislepingust ja teemad, mida on komisjonid pidanud oluliseks käesoleval aastal arutada. See on nõ „elav dokument“ ehk täieneb jooksvalt, kui tuleb tegevusi juurde lähtuvalt seadusandluse muudatustest ja/või komisjonide tööst. Juba on vastavalt laekunud ettepanekule lisatud tegevuskavasse ka jäätmemajanduse osa.

Arutleti tegevuskavas toodud rahvakoosolekute korraldamise vajaduse üle, osad juhtkomisjoni liikmed ei näinud vajadust koosolekute korraldamiseks. Valga linnapea andis selgitusi, et rahvakoosolekute läbiviimine käesoleva aasta märtsi-aprilli kuu jooksul on vajalik eelkõige pingete mahavõtmiseks, sest inimestel on tekkinud küsimusi (nn „korduma kippuvad küsimused“), mida tuleks veelkord üle rääkida, sest ka tänaval ringi käies on inimesed esitanud küsimusi jne.

Tegevuskavas on mitmeid tegevusi, mille osas toimub ainult ettevalmistav osa aga otsuseid tehakse juba uue volikogu poolt ning nii tulebki tegevuskavas märkida.

Juhiti tähelepanu, et riigieelarvestrateegia esitamise kuupäev, mis on tegevuskavas, ei ole korrektne, ühinemise koordinaator kontrollib kõik kuupäevad veelkord üle.

OTSUSTATI: Järgmiseks koosolekuks pakuvad omavalitsused välja neile sobiva aja rahvakoosoleku korraldamiseks kas märtsi või aprilli kuu jooksul.

2. Volikogude otsused valimistoimingute kohta

Ühinemise koordinaator Katre Kikkas tutvustas volikogu otsuste eelnõusid. Ette on valmistatud kolm eelnõud ning protseduurilised otsused, otsuste sisu on ühinemislepingus kirjas, ühise valimiskomisjoni moodustamise osas on vahepeal saadud täiendavat infot riigi valimisteest ja seega tuleb eelnõusid korrigeerida.

OTSUSTATI: Õiguskomisjon vaatab üle volikogudele esitatavad eelnõud ning tutvustab neid enne volikogudes vastuvõtmist juhtkomisjonis. Nimetatud eelnõud tuleb volikogudes vastu võtta hiljemalt 2017. aasta märtsi jooksul.

3. Komisjonide töö

Katre Kikkas tõi välja, et vastavalt ühinemislepingule jätkavad komisjonid tööd kuni 2017. aasta lõpuni. Komisjonid on meil moodustatud volikogude otsustega ning seega kui keegi soovib komisjonides muudatusi teha, siis saab iga volikogu seda muuta oma otsusega (näitena toodi Karula, kellel pole praegu oma selget esindajat haridus- ja noorsootöökomisjonis).

4. Personalijuhtimine

Olemasolevast situatsioonist peaks minema sujuvalt üle, protsess peab olema hästi juhitud ja süsteemne. Üks variantidest on hankega konsultant, kes tegeleks ühinemise protsessi personali juhtimisega, teeks ettepanekuid tegevuste, sammude jne kohta, praegu olemasoleva personali põhjal, piiranguid mitte anda. Me ei saa sanktsioneerida inimesi, kes tööl, küsimus on, et kust leida selline firma või isik, kes jagab omavalitsuse töökorralduse poolt, suurte firmade poolt võib tulla tulemus, mis meid ei rahulda. Enne ühinemist tuleks läbi viia intervjuud kõigi töötajatega nende ootuste osas, see vormistada, et kuidas sobitub uute struktuuri. Selle alusel saaks juba hakata ettevalmistusi tegema, et kui ei soovita jätkata, siis saab mõelda kõigepealt sisekonkursi ja siis väliskonkursi korraldamise peale.

Toimus arutelu omavalitsuste kaupa: Karula esindajad tundsid huvi, et palju konsultant või sisseostetud teenus maksma läheb? Ühinemise koordinaator selgitas, et sisseostetava teenuse hind pole teada. Tööle võttes läheks konsultant maksma 25-30 tuhat eurot. Võimalus, et teenust hankides esitatakse kava, kuidas seda protsessi läbi viiakse. Samas avaldas Tõlliste esindaja arvamust, et kas me üldse teame, mida me konkreetselt vajame ning teiste ühinevate omavalitsuste kogemus on näidanud, et aasta-kahe jooksul saab iseenesest struktuur paika. Arutelu käigus jäi kõlama aramus, et kuna on vajadus väga kiiresti paljude inimestega vestlusi läbi viia, siis on firma palkamine parem lahendus. Loomulikult tuleks mõelda ka uues vallas personalijuhi palkamisele, sest struktuur saab olema suur ning seal on kindlasti vajadus sellise spetsialisti järele aga samas tõdeti, et selle otsuse saab teha juba uus vallavanem. Pakuti välja veel lahendust, et ka tööl olevaid vallasekretäre ei tohiks alahinnata ja nad saaksid kaardistamisega hakkama. Õru esindaja leidis, et tuleb pingeid maha võtta ning neutraalsus peab olema tagatud, väljastpoolt hindamist on vaja.

Ühe võimalusena pakuti veel kasutada äristruktuuri mudelit, et kõigepealt komplekteeritakse (valitakse) osakondade juhatajad, kes juba ise jätkavad oma meeskonna komplekteerimisega. Selle variandi miinuseks on asjaolu, et kas see sobib peale valimisi ning hetkel paneksime ka liiga suure koormuse ja vastutuse ameti juhtidele. Samas leiti, et inimeste liikumise vastu ei saa, kes leiab parema väljakutse, siis lahkubki. Maakonnas on uuest aastast tööturul inimesi, kel on avaliku sektori töökogemus (nt maavalitsus). Veel leiti, et juhul kui käesoleva aasta jooksul lahkuvad spetsialistid, siis ei tohiks hakata nendele kohtadele uut konkursi korraldama vaid kõigepealt tuleks koostööd teha ning leida lahendusi tulevase valla sees.

Esialgse plaani kohaselt oleks tulnud personaliküsimustega alustada märtsist. 2017. aasta jooksul on võimalik teha ettevalmistusi ning pakkuda välja kava, kuidas konkreetselt uuele struktuurile üle minna. Samas saab uus volikogu otsustada, kuidas sellega jätkata. Leiti, et teema on tundlik ning vajab põhjalikumat arutelu. Pole mõtet vahendeid kulutada, kui me ei tea täpselt, mis me saada tahame? Tuleb käituda riigimehelikult, omavalitsuse töö ei tohi olla halvatud ning alati on tulnud muudatused peale valimisi (arvestades valimistulemust) ning see ei sõltu ühinemisest.

OTSUSTATI: Suunata küsimus täiendavaks aruteluks õiguskomisjoni, kes analüüsib ja pakub juhtkomisjonile välja 2-3 alternatiivi otsuse tegemiseks.

5. IT-arendusjuht

Järgmisena oli arutelu IT-arendusjuhi palkamise osas, sest omavalitsustel on tohutu hulk süsteeme, mis on erinevaid ja mõnda süsteemi tuleks uuendada. IT-arendusjuhi ülesanne oleks välja pakkuda lahendused ühtsete IT süsteemide kasutuselevõtuks ning hiljem koordineerida vastavaid hankeid, sest IT süsteemid peavad olema kaasaegsed ja mugavad kasutada.

OTSUSTATI: Ühinemise koordinaator ja linnasekretär koostavad IT-arendusjuhi konkursi teate ning edastavad selle ühinemise juhtkomisjonile, IT-arendusjuhi palgakulud kaetakse ühinemise toetuse IT arendamiseks planeeritud kuludest.

6. Finantsjuhtimine

Arutati ettepanekut finantsjuhtimise konsultandi palkamise või vastava teenuse sisse ostmise vajadusest. Finantsjuht kaardistaks vajadused ja juhiks uue omavalitsuse eelarvestrateegia koostamist ning 2018. aasta eelarve mudeli ja eelnõu koostamist.

Kui meil on otsus, mida soovime, siis saaksime võtta hinnapakumised. Arutelu käigus leiti, et kas meie raamatupidajad ei saaks sellega hakkama, sest reeglid on suures plaanis kehtestatud ja mudelid olemas, Kui võetakse firma, siis kulub samuti aega suurte *exceli* tabelite täitmisele? Oli ka arvamusi, et vaja on teisi vaateid, strateegilise juhtimise vaade ja valdkondlik vaade. Eelarve peaks olema juhitud kulujuhtide poolt, lõppkokkuvõttes võime jälle kulutada palju raha ja uute lahendusteni mitte jõuda. Samas võimaldaks uus strateegia kaugemale vaadata, planeerida paremini, saada sisendit, et mida võiks teistmoodi teha, vaja oleks näha valdkonnapõhist rahastamise voogusid.

OTSUSTATI: Suunata finantsjuhtimise konsultandi või teenuse ostmine aruteluks rahanduskomisjoni, kus antakse hinnang kuidas üle minna uuele ühisele finantsjuhtimise- ja raamatupidamise süsteemile ning kas selleks on vaja lisaressursse.

7. Ühinemise eelarve

Rahanduskomisjoni esimees Imbi Rõivassepp tegi ülevaate ühinemise eelarvest ning senistest kulutustest. Lisaks jagas ta selgitusi ühinemistoetuse laekumisest ning sellest, milliseid kokkuleppeid peaks juhtkomisjonis tegema selle eelarvestamiseks.

Kogu ühinemistoetus kantakse üle ühele ühinemisgruppi kuuluvale omavalitsusele – tavaliselt keskusele. Kokku saame 2017. aasta lõpus (detsembris) ühinemistoetust 500 000 eurot (linna eest 200 000 ning valdade eest 4x75 000 eurot). See summa tuleb kindlasti omavalitsustel eelarvestada, samuti kulud, mis 2017. aastal seoses ühinemisega tekivad.

Seejärel on kaks varianti: kas hüvitatakse ainult juba tehtud kulud või kantakse iga omavalitsuse osa konkreetsele omavalitsusele. 2017. aastal kulutamata osa kandub üle järgmisesse eelarveaastasse ning siis juba ühisesse eelarvesse. Seega võiks hüvitada 2017. aasta lõpus tehtud kulutused. Kõik

see kinnitatakse meie eelarvetega (võime vabalt teha lisaelarved), kuid need otsused nõuavad eelnevalt juhtkomisjoni protokollitud kokkuleppeid.

Oluline on, et majanduskomisjon paneks koostöös rahanduskomisjoniga investeeringute kava paika: majanduskomisjon arutab, saadab rahanduskomisjonile kooskõlastamiseks ja juhtkomisjon kinnitab.

Käesoleval aastal peavad omavalitsused oma rahavoogudega hakkama saama, ühinemistoetuse osaga saab arvestada aasta lõpuks, kõigepealt tuleb tasuda personaliga seotud hüvitised omavalitsusjuhtidele, kes ei jätka, mis tuleb kindlasti eelarvestada ehk käesoleva aasta eelarvesse kanda reaalsed kulud, peale volikogu valimisi, kui uus omavalitsus juba toimib, siis kantakse hüvitised üle. Koondamine tulebki detsembris. Juhtkomisjoni liikmetele jäi arusaamatuks, et kuidas saab ette valmistada teeninduskeskused, sest osades keskustes on vaja teha suuremaid investeeringuid (nt Taheva). Tehti ettepanek, et on vaja üldisemalt üksikule lähenemine, millal ja kuidas saavad omavalitsused ühinemislepingus märgitud investeeringud tehtud, selleks peab iga omavalitsus koostama ajakava, et saaks prognoosida rahavood, vajalike investeeringute jaoks saavad omavalitsused võtta sildfinantseerimise laenu, kui seda tehakse ette, siis tuleb arvestada, et tegevus peab haakuma ühinemislepinguga, sest ühinemisleping on täitmiseks ka uuele volikogule.

Taheva esindajad selgitasid, et Taheva valla teeninduskeskus tuleb Hargla koolimajja, kuhu kolib ka lasteaed ja Hargla külaraamatukogu. Seoses paljude asutuste koondumisega ühte majja teostatakse koolihoones 2017. aastal vajalikud ümberehitustööd. Ehituslikult ei ole mõistlik nt jätta praegu küttesüsteemi tööd tegemata ning teha neid tuleval aastal, kui ühinemistoetus sellele investeeringule laekub. Lahenduseks on juba riigihanke tingimustes ette näha, et ühinemistoetusest kavandatud teeninduskeskuse ehitustööde ja küttesüsteemi ehitustööde eest kogusummas 80 000 eurot tasutakse 2018. aastal Valga valla eelarvest. Nii saab kõik vajalikud ehitustööd siiski 2017. aastal ära teha ning kui riigihanke tingimused on sellise finantseerimise sätestanud, siis peab pakkumuse teinud ettevõtja sellega ka nõustuma. Selliselt lahendatuna ei teki ka lisakulusid laenuintresside näol.

Taheva vald soovib, et Valga annab 2017. aastal laekuva ühinemistoetuse 75 000 eurot Taheva vallale 2017. aasta detsembris üle.

OTSUSTATI:

1. Majanduskomisjon koostöös rahanduskomisjoniga vaatab üle investeeringute kava prioriteedid.
2. Ühinemise koordinaator koondab andmed ühinemislepingus toodud investeeringute ajakava kohta ning edastab juhtkomisjonile järgmiseks koosolekul aruteluks.

8. Arengukavad

Valga linnapea tegi ettepaneku, et 2017. aastal võiksimme igaüks oma arengukavad läbi vaadata juba kevadel (näiteks tähtajaga hiljemalt mai lõpuks) ning just eelkõige selle pilguga, et ühinevate omavalitsuste arengukavades ei oleks vastuolusid seoses ühinemisega ja ühinemislepinguga. Töötame seniste arengukavadega edasi kuni uue arengukava kehtestamiseni 2018. aastal. Uue omavalitsuse arengukava esialgne kava koostatakse sügiseks omavalitsuste arengukavade põhjal.

OTSUSTATI, et omavalitsused vaatavad kehtivad arengukavad üle hiljemalt 1. juuniks 2017 ning võeti teadmiseks uuringuga seotud informatsioon.

9. Ühistranspordi uuringud

Hetkel oleme uuringutega selles olukorras, et jagasime tulenevalt projektide võimalustest uuringu kolmeks etapiks. Kõigepealt teeme TENTacle projekti raames esimese etapi, mille käigus kaardistatakse hetkeolukord ning vajadused; selle jaoks on hange juba läbi viidud ja ajakava järgi peaksime saama valmis uuringu aprilliks. Järgmisena teeme ühinemise uuringu raames uuringu,

mille raames teostame uue omavalitsuse sisese transpordikorralduse uuringu, et selgitada välja ühinenud omavalitsusüksuses optimaalsed transpordivajadused koolitranspordile, sotsiaaltranspordile ning keskus-tagamaa ühendamisele ning leida parimad võimalused pakutavate teenuste ühildamiseks vastavalt eri piirkondade vajadustele. Kolmas etapp tuleb jällegi TENTacle projekti raames ning sisaldab seda, et kuidas ühendada meie piirkond rahvusvaheliste transpordikorridoridega.

10. Muud küsimused ja kokkulepped edaspidiseks

Kuna mitmed küsimused suunati aruteluks valdkondlikesse komisjonidesse ning seega on vajadus korraldada järgmine juhtkomisjoni koosolek veebruaris.

OTSUSTATI: Järgmine juhtkomisjoni koosolek toimub neljapäeval, 23. veebruaril kell 9.00 Valga linnavalitsuse nõupidamiste ruumis 200.

Kokkulepped, mis tuleb täita järgmiseks juhtkomisjoni koosolekuks:

1. Õiguskomisjon vaatab üle ja edastab ühinemise listi (yhinemine@valgalv.ee) volikogudele esitatavad eelnõud;
2. Õiguskomisjon arutab ning teeb motiveeritud ettepanekud kuidas edasi liikuda personaliküsimuses;
3. Rahanduskomisjon arutab ning teeb ettepaneku, milline on uue omavalitsuse finantsjuhtimine ning kas selleks on vaja ettevalmistusperioodil lisa tööjõudu (finantsjuhtimise teenuse ostmine);
4. Rahanduskomisjon koos majanduskomisjoniga valmistab ette ühinemistoetuse kasutamise prognoositava eelarve kõigi omavalitsuste osas.

Kalev Härk

Aira Varblane

Koosoleku juhataja

Koosoleku protokollija